

PRENUMERATA.

Kurjer Warszawski wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

Warunki prenumeraty podane są w nagłówku numeru głównego.

Oddzielna przedpłata na dodatek poranny przyjmowana być nie może.

KURIER WARSZAWSKI.

Dodatek poranny.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.

Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w dodatkach porannych nie zamieszczają się.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor codziennie od 8-jej rano do 8-jej wiecz., w niedziele i święta od 10 do 1 z poł.

Table with 4 columns: Dział (Dziś, Piątek, Sobota, Niedziela), Marji Kleofasowej, Ezechjela Pr. M., Leona Papieża, Juljusza Pap., and columns for sunrise, sunset, moonrise, and temperature.

Redakcja Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517.

KALENDARZ.

Miona słowiańskie: Dzisiaj Dobrosławy; jutro Goryslawy. Zgromadzenia: Zebranie delegowanych do asystowania...

Wystawy: Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. Krak. Przedm. 15—od 10-jej rano do 5-jej po południu. Wystawa obrazów Krywulfa. (Hotel Europejski—od 10-jej rano do 7-jej wieczorem.)

Odczyty: Na dochód Towarzystwa osad rolnych i przytul-ków rzemieślniczych drugi odczyt p. Tadeusza Krzyżanowskiego p. t. „Miasto i zdrowie”.

Teatry: Letni: dziś „Hugonoci” (występ gościnny panny Klary Cordier); jutro przedstawienie trupy ruskiej: „Gapiatko” i „Strachy”.

Lombard miejski: Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień dzisiejszy 12923 rs. 50 kop.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Dziś donosi, iż w tych dniach ministerjum finansów ukończyło prace około nowej ustawy giełdowej.

2) kontrolowanie operacji handlowych; 3) składanie sprawozdań p. ministrowi finansów o obrotach handlowych, przesyłanie notatek o stanie przemysłu...

Jak donoszą dzienniki petersburskie, ministerjum dóbr państwa wystąpiło z projektem, aby owce zaliczone zostały do inwentarza nie podlegającego zajęciu i nie mogły być sprzedawane przez licytacje.

Dzienniki petersburskie donoszą, iż w celach skuteczniejszej walki z nosacizną postanowiono jednocześnie ze spisem koni zarządzić rewizje weterynaryjne w okręgach popisowych.

Ministerjum dóbr państwa zamierza w różnych okolicach państwa otworzyć kilka stacyj doświadczalnych dla wypróbowania nawozów mineralnych.

Korespondent nasz petersburski pisze: „W nowej tarifie celnej, która przedstawiona została przez p. ministra finansów do zatwierdzenia radzie państwa, zaprojektowano między innymi podwyższenie cła od garbników w proszku do 15 kop., od ekstraktów garbicznych do 30 kop. w złocie od puda...

rane będzie w wysokości 20 kop. złotem od puda. Od bibulki do papierosów, cienkiego papieru, używanego do opakowań, od oleodruków i drzeworytów projektowane jest pobieranie 8 rubli złotem od puda.

Z Petersburga korespondent nasz pisze: „Opublikowane przed kilku dniami sprawozdanie kas państwa o wpływach skarbowych w ciągu roku 1890-go wykazuje, iż w r. z. podatek, opłacany od trunków dał skarbowi o 6 1/2 milionów rs. mniej...

21 NA ZŁAMANIE KARKU. POWIEŚĆ Adolfa Dygasińskiego. (Dalszy ciąg.) ROZDZIAŁ X. Jak się Walek Kuc pobrał z Jagną. W starym bremeńskim dworcu kolei żelaznej wychodzący całymi dniami i wieczorami prowadzili rozmowy, a główny przedmiot stanowiła Brazylja, o której nikt z nich nie a nic nie wiedział.

Niespodzianie tak zagadnięty, drapie się Walek w głowę, nie wie jakoś, co ma odpowiedzieć, a Wieck tak dalej mówi: — Kiej w Rokitnicy padła na ludzi gorączka do tej emigracji i każdy tylko chciał z domu jak najprędzej uciekać, to się siła zła narobiło; teraz znowu w Bremie inny djabeł bezzennym ludziom spać nie daje.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

— Według doniesienia dzienników petersburskich w pałacu księżnej Radziwiłłowej w Petersburgu zaczęto liczyć mebli i kolekcji, oszacowanych na 40,000 rubli.

— Według obowiązujących przepisów, terminatory tutejszych zgrupowań rzemieślniczych, zapisani do szkół niedzielno-rzemieślniczych, o ile cztery razy z rzędu opuszczają lekcje bez uzasadnionych powodów, są z tych szkół wydalani. Z tego powodu zawakowało obecnie 184 miejsce, na które mogą być przyjęci nowi kandydaci, na tyle uzdolnieni, aby mógł przechodzić kurs nauk, rozpoczęty po Nowym Roku, razem z poprzednimi uczniami. Miejsca wakuują w następujących szkołach: w jednoklasowych: w 4-ej (Twarda nr. 38) 12 miejsc; w 7-ej (Nowogrodzka nr. 28) 7 miejsc; w 8-ej (Wilcza nr. 25) 10 miejsc; wreszcie w 12-ej (Krucza nr. 17-ty) 24 miejsca. W dwuklasowych: w 1-ej (Zielna nr. 20) w 1-ej kl. 2 miejsc; w 2-ej (Hoża nr. 9) w 1-ej kl. 9 miejsc; w 6-ej (Nowy Świat nr. 32) w 1-ej kl. 5 i w 2-ej kl. 4 miejsc. W trzyklasowych: w 1-ej (Nowe Miasto nr. 4) w 3-ej kl. 30 miejsc; w 2-ej (Gęsia nr. 9) w 1-ej kl. 1 miejsce; w 3-ej (Złota nr. 53) w 3-ej klasie 5 m.; w 5-ej z wieczornymi kursami (Złota nr. 53) w 3-ej kl. 8 miejsc; wreszcie w 6-ej z kursami wieczorowymi (Aleja Ujazdowska gmach IV-go męzkiego gimnazjum) w 2-ej klasie 18, w 3-ej 36 miejsc.

— Z decyzji JE. Głównego Naczelnika kraju zatwierdzeni zostali na członków zarządu podatkowego miejskiego: ze strony magistratu pp. Julian Fraget, Henryk Bełczykiewicz, Stanisław Filipkowski i Aleksander Rajchman; ze strony Towarzystwa kupieckiego pp. Karol Aquilino, kandydatami: Stanisław Rotwand i Edmund Fuchs; ze strony giełdy pp. Ludwik Spiess, Ludwik Starkman, Bronisław Werner i Maurycy Fajans.

— Z rozporządzenia p. o. oberpołiemajstra zebrane zostały wiadomości o istniejących w mieście składach starego żelazta, i jak donosi *Gaz. polic.*, okazało się, że w liczbie kupionych zużytych naboju artyleryjskich, często znajdują się niewystrzelone, które przy wyładowywaniu, zwłaszcza zaś przy rozbijaniu lub ogrzewaniu, grożą niebezpieczeństwem wybuchu, mogącego spowodować nieszczęśliwe wypadki z ludźmi. Mając na względzie bezpieczeństwo mieszkańców miasta, komisarze cyrkulowi otrzymali polecenie oznajmić utrzymującym składy starego żelazta, że przechowywanie naboju artyleryjskich w śródmieściu i bardziej ludnych dzielnicach, nie może być dozwolone. Dlatego właściciele rzeczonych składów winni się najdalej do d. 2-go lipca r. b. wynaleźć inne pomieszczenia w miejscowościach położonych na oddalonych ulicach. Rozbijanie zaś lub ogrzewanie starych naboju artyleryjskich gdziekolwiek w obrębie miasta surowo jest wzbronione.

— Z powodu powziętego projektu, aby w przeddzień otwarcia w Warszawie jarmarku świętojańskiego na wełnę, tj. d. 14-go czerwca, w godzinach wieczornych odbywana była w tutejszej sali giełdowej walna narada sprzedających i kupujących wełnę dla wzajemnego zbliżenia się bezpośrednio i porozumienia co do cen, magistrat tutejszy, pragnąc projekt ten urzeczywistnić jeszcze w r. b., poczynił już odpowiednie środki, oraz odniósł się do tutejszego komitetu giełdowego z zapytaniem, czy udzieli bezinteresownie sali na wzmiankowany użytek na czas od godziny 3-ej po południu do wieczora dnia 14-go czerwca r. b.

— Kanaly w posesyj nr. 496 na Miodowej znajdują się w takim nieporządku, iż okoliczność ta może szkodliwie oddziaływać nie tylko na stan sanitarny rzeczoności domu; lecz i sąsiednich. Ponieważ właściciel posesyj, jak donosi *Gaz. polic.*: pomimo kilkakrotnych odczynów zarządu kanalizacji żadnych środków zaradczych nie przedsięwziął; z tego powodu została delegowana komisja dla zrewidowania domu pod względem sanitarno-policijnym. Komisja ta zjeździe na grunt jutro w piątek o 11-ej przed południem i składa się: z pom. oberpołiemajstra, pułkownika Andzaurowa, lekarza-hygienisty, dra Polaka, budowniczego cyrkulowego technika miejskiego i dwóch zaproszonych właścicieli domów.

— Onegdaj, o godz. 7-ej wieczorem, w sali wydziału administracyjnego w magistracie, odbyła się sesja zgromadzenia malarzy. Do księgi cechowej zapisano jednego ucznia. Z liczby pięciu kandydatów na czeladników, trzech tylko przyjęto, którzy mają zdać egzamin. Dwóm kandydatom Ludwikowi Tomorskiemu i Janowi Kozłowskiemu, meldującym się na majstrów, wyznaczono nowy termin do egzaminu.

— Do grona członków rady opiekuńczej ubogich cyrkulu XII-go zaproszono p. Edwarda Troszella, a do Wejschetza, Benona Waltza, Gustawa Szymona Antoniego Kiersta i Feliksa Jamiołkowskiego.

— Wczoraj na posiedzeniu wydziału egzaminacyjnego i wsparcia w warszawskim Towarzystwie dobroczynności rozdzielono kwotę rs. 110 dla dotkniętych powodzią i uproszono właściwych opiekunów cyrkulowych o doręczenie wyznaczonego zasiłku. Następnie postanowiono podziękować p. Strolowi, opiekunowi cyrkulu IX-go oddziału 2-go, który od końca grudnia r. z. do końca r. b. wydał bezpłatnych obiadów 7,947 dla stu przeszło biednych, oprócz świeconego dla 120-tu przeszło i wsparcia pieniężne 156-iu powodzianom.

— Jutro o godz. 8-ej wieczorem, w lokalu Towarzystwa przemysłu i handlu odbędzie się posiedzenie sekcji V-ej handlowej, którego program obejmuje: 1) odczytanie protokołu z poprzedniej sesji, 2) p. Bron. Werner, mówić będzie „O ustanowieniu taryf kolejowych” i przedstawi referat w sprawie monetyzacji srebra w Stanach Zjednoczonych północnej Ameryki, 3) p. J. Grzegorzewski w dalszym ciągu mówić będzie o handlu ze wschodem.

— W d. 11-ym b. m. o godz. 8-ej wieczorem w lokalu Towarzystwa przemysłu i handlu, odbędzie się posiedzenie członków sekcji II-ej przemysłu chemicznego, na którym po przeczytaniu protokołu z poprzedniej sesji, p. I. J. Roguski mówić będzie „O własnościach czterotlenku azotu”. Następnie odbędzie się sprawozdanie z literatury chemiczno-technicznej, zakończą zaś posiedzenie sprawy bieżące i drobne wiadomości z dziedziny przemysłu chemicznego.

— W zawiązaniu niedawno sosnowickim Towarzystwie akcyjnym kopalni węgla i zakładów hutniczych, naczelnym buchalterem mianowany został p. Stanisław Gralewski, a inspektorem rządowym kopalni hr. Renarda w Sielcach, inżynier górniczy p. Łepicki.

— Nowy prezes. Niedawno donosiliśmy, iż prezesem Towarzystwa lekarskiego w Petersburgu został z wyboru dr. Kazimierz Wołowski.

— Obecnie o osobie nowego prezesa, którego rodzina dobrze w kraju jest znana, otrzymujemy kilka dat biograficznych.

Pan W. urodził się w r. 1834-ym w Warszawie, w Petersburgu zaś, jako lekarz, przebywa już lat 40. Studja medyczne ukończył w stolicy nadnewskiej, poczem odbył kampanję krymską, jako doktor wojskowy w pułku gwardji, wreszcie przez lat 20 z górą był naczelnym lekarzem głównego Towarzystwa kolei na drodze warszawsko-petersburskiej.

W zakresie nauk lekarskich pisywał i pisuje wiele.

— Z literatury. * W ostatnim nrze *Niwy* dr. A. Donimirski dał artykuł o „Sumach welfickich”, p. Stanisław Skarżyński o „Bimetalizmie”, Kenig o „Bez dogmatu” Sienkiewicza, Rembowski o „Wodzikim, jako myśliwym”.

Część beletrystyczna zeszytu składają: powieści: Anny Grec „Przy zamkniętych drzwiach” i Rogosza „Wspomnienia pruskiego oficera”.

Wogóle numer ten, z d. 1-go kwietnia, odznacza się doborem artykułów.

* Marcowy zeszyt *Ateneum* przynosi nam interesującą rozprawę Al. Kraushara „Nowe epizody z ostatnich lat życia Paska”, dra Kocho „Prądy w najnowszej literaturze niemieckiej”, Trepi „Krytyka i krytycy we Francji”, „Listy czeskie” Gablera itd.

* *Biblioteka warszawska* również w ostatnim zeszycie odznacza się bogactwem treści.

Rostafiński opisuje zabytek literacki z 1626-go r. p. t. „Pamięć robót i dozoru gospodarczego Teodora Zawadzkiego”, p. Antoni Górski przemawia „W kwestji własności literackiej”, Ludwik Ówikliński ocenia odkrycia naukowe Schliemana, dr. Czermak kreśli studjum z historii rozpraw politycznych.

Dalej spotykamy dwa fragmenty poetyckie Kononickiej i opowiadanie Roguskiego „Mąż i pan”.

— Ze sztuki. * Na wystawę Towarzystwa sztuk pięknych ostatnio przybyły:

Feliksa Sypniewskiego: „Kochanowski wobec sąsiadów”, Alfreda Schouppégo cztery płótna: „Morskie oko”, „Czarny staw”, „Górska wioska w Galicji” i „Most w górskiej wiosce”, „Wisła pod Warszawą”, Feliksa Słupskiego: „Z naszego życia”, Bronisława Raciborskiego: akwarela „Piazetta z widokiem na San Giorgio w Wenecji”, wreszcie Samuela Hirszenberga: „Głowa dziewczynki i „Portret pani R.”.

W sprawie popularności dzieł, znajdujących się na wystawie, komitet Towarzystwa rozesał do pp. artystów-malarzy okólnik, który ze wszech miar zasługuje na poparcie ze strony naszego świata artystycznego.

Okólnik ten brzmi:

„Pragnąc przyczynić się do ożywienia ruchu arty-

stycznego i większego zainteresowania ogółu przybywającymi na wystawę Towarzystwa obrazami, co musi wypaść nie bez korzyści i dla samych ich autorów, komitet wszedł w układ z wydawcami *Tygodnika ilustrowanego* w Warszawie, w przedmówie umieszczania w dziale sprawozdawczym ze sztuki plastycznej kopij lub szkiców trawionych, lepszych obrazów w formacie małym, katalogowym, do pięciu najwyżej, a w wyjątkowych tylko razach do sześciu cali w podstawie mającym, z odpowiednimi objaśnieniami i oznaczeniem cen obrazów, z warunkiem, że klisze kopij po użyciu onych w *Tygodniku*, będą własnością Towarzystwa do dalszego, w razie potrzeby, użytkowania przez Towarzystwo.

Z uwagi, że tak drobne kopje w niezmierzonym naruszyć praw artystów do oddzielnego reprodukcji ich obrazów w większych rozmiarach, że podobny system popularyzacji dzieł sztuki oddawna już jest praktykowany za granicą z wielką korzyścią dla artystów, że wreszcie tą drogą tylko można rozbudzić u ogółu ducha artystycznego, komitet mniema, że dokonany układ z *Tygodnikiem ilustrowanym* zostanie życzliwie przyjęty przez cały nasz świat artystyczny.

Gdyby, mimo to, który z pp. artystów nie życzył sobie umieszczania kopij lub szkiców obrazów swoich, znajdujących się na wystawie Towarzystwa, w dziale sprawozdawczym *Tygodnika ilustrowanego*, w takim razie raczy bezwzględnie zawiadomić o tem komitet i zastrzeżenie takie komunikować i na przyszłość przy wysyłce każdego nowego obrazu swojego na wystawę Towarzystwa.”

— „Tuberkulina”. Taki jest tytuł bomby scenicznej, napisanej przez jednego z autorów fars, ukrywającego się pod pseudonimem Eskulapa.

Jak sam tytuł wskazuje, treścią farsy jest karykaturalne przedstawienie metody Kocha.

Muzykę do tej *possy* układa p. Rybaczek.

— Odczyt. Dziś odbędzie się druga z rzędu i zarazem ostatnia prelekcja p. T. Krzyżanowskiego p. t. „Miasto i zdrowie”.

Treść odczytu interesować powinna nie tylko specjalistów, ale i zwolenników popularnej wiedzy.

— Spółka ogrodnicza. Jakkolwiek krótkie były dzieje spółki owocarskiej, likwidację jej przecież z góry przewidywano, a to z powodu małego kapitału, nie pozwalającego przedsiębiorstwa należycie rozwinąć.

Potrzebę jednak spółki nie tylko owocarskiej, lecz ogólnie ogrodniczej, odczuwają wszyscy przemysłowi ogrodnicy.

Projekt takiej jest właśnie teraz opracowywany i za pośrednictwem Towarzystwa ogrodniczego na jednym z miesięcznych zebrań zostanie do wiadomości osób interesowanych przedstawiony.

Według rzuconego dotychczas szkicu zamierzonej spółki, winna ona zasadać się na sprzedaży hurtowej wszystkich produktów ogrodniczych, a więc owoców, przetworów owocowych, kwiatów, roślin, nasion, warzyw i drzewek.

W tym celu otwiera się w Warszawie i na prowincji, tak w Cesarstwie jak i w Królestwie, kantory przyjmujące i załatwiająca zamówienia.

Naturalnie, iż spółka będzie nabywała produkty dla swoich uczestników, o ile ci są producentami.

Przedsiębiorstwo oparte na udziałach, przy takim zakresie operacji nie może wymagać dużego kapitału i 30,000 rs. podzielone na 120 udziałów po 250 rs. każdy, wystarczą na rozwój spółki.

Blizsze szczegóły w projekcie kontraktu spółkowego zostaną później ogłoszone.

— Kasa drukarzy. Z inicjatywy redaktora *Wieku*, p. K. Zalewskiego, kasa pożyczkowa drukarzy ulegnie wkrótce radykalnej reformie.

Inicjator, po porozumieniu się z reprezentantami znacniejszych drukarni w mieście, opracował projekt, wedle którego dotychczasowa kasa pożyczkowa zmieniona zostanie na kasę wkładowo-pożyczkową z 25-rublowymi udziałami.

Wkłady wnosić będzie można ratami miesięcznymi, z funduszów zaś kasy, która złać się ma z funkcjonującą dotychczas, korzystać mają nie tylko jej uczestnicy, ale i reszta przyneypałów i pracowników, przedstawiających odpowiednie gwarancje.

Ostateczną uchwałę w tej sprawie powziąć mają drukarze na najbliższem dorocznem zebraniu ogólnem.

— Kasa zaliczkowo-wkładowa. Wczoraj urzędnicy magistratu otrzymali sprawozdanie drukowane z działalności swej kasy.

Ze sprawozdania tego czerpiemy następujące cyfry: d. 1 stycznia r. z. znajdowało się w kasie w gotowości 506 rs., w ciągu roku wpłynęło 24,395 rs. 87 kop., w tymże czasie wypłacono 29,799 rs. 81

